

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTET

EUROPAPARLAMENTETS BESLUT
av den 28 september 2005
om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga
(2005/684/EG, Euratom)

EUROPAPARLAMENTET HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 190.5 i detta,

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 108.4 i detta,

efter att ha hört kommissionen ⁽¹⁾,

med rådets godkännande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentet består av "företrädare för folken i de i gemenskapen sammanslutna staterna". Enligt artikel 190.1 i EG-fördraget är de även "företrädare för folken i de stater som slutit sig samman i gemenskapen". Samma beteckning används i artikel 190.2 i EG-fördraget (om antalet företrädare som skall väljas i varje medlemsstat) och artikel 190.3 i EG-fördraget ("företrädarna skall väljas för en period av fem år"). Enligt dessa bestämmelser är ledamöterna folkens representanter. I stadgan används beteckningen ledamot för dessa representanter.
- (2) Europaparlamentet har rätt att självt reglera sina egna angelägenheter i sin arbetsordning i enlighet med artikel 199 första stycket i EG-fördraget och med beaktande av stadgan.
- (3) I artikel 1 i stadgan används begreppet ledamöter och man tydliggör att det inte handlar om deras rättigheter och skyldigheter, utan om de allmänna villkoren för utförandet av deras åligganden.

⁽¹⁾ Kommissionens yttrande av den 3 juni 2003, bekräftat av vice ordföranden Margot Wallström vid Europaparlamentets sammanträde den 22 juni 2005.

⁽²⁾ Rådets skrivelse av den 19 juli 2005.

- (4) Bestämmelsen i artikel 2 om att ledamöterna skall vara fria och obundna nämns inte någonstans i primärlagstiftningen och bör fastställas i en rättsakt. Förklaringar där ledamöterna åtar sig att avsäga sig uppdraget vid en viss tidpunkt, och in blanko-förklaringar om avsägelse av uppdraget, som partierna kan använda sig av enligt eget tycke och smak, bör anses vara oförenliga med bestämmelsen om att ledamöterna skall vara fria och obundna och bör därför inte vara rättsligt bindande.
- (5) I artikel 3.1 återges bestämmelserna i artikel 6.1 i Akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet i sin helhet.
- (6) Initiativrätten som avses i artikel 5 är en nödvändig rättighet för parlamentets samtliga ledamöter. Denna rättighet får inte begränsas av Europaparlamentets arbetsordning.
- (7) I artikel 6 fastställs rätten att ta del av handlingar, som hittills fastställts genom parlamentets arbetsordning. Den avser en viktig aspekt av ledamöternas arbete och bör därför förankras i stadgan.
- (8) Artikel 7 skall garantera att den språkliga mångfalden upprätthålls effektivt trots strävanden åt motsatt håll. De officiella språken bör aldrig diskrimineras. Denna princip bör även gälla efter en utvidgning av Europeiska unionen.
- (9) Enligt artiklarna 9 och 10 skall ledamöterna erhålla ersättning för utövandet av sitt mandat. Parlamentet tillsatte en expertgrupp för att fastställa hur hög denna ersättning skall vara. Expertgruppen lade i maj 2000 fram en studie enligt vilken ersättningen bör ligga på 38,5 procent av grundlönen för en domare vid Europeiska gemenskapernas domstol.
- (10) Eftersom ledamotsarvoden, övergångsersättningar samt ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner finansieras genom Europeiska unionens allmänna budget, borde de beläggas med skatt som kommer gemenskapen till godo.
- (11) Ledamöterna har en speciell situation såtillvida att de inte är skyldiga att vara bosatta på de orter där parlamentet har sin verksamhet, och de har en särskild anknytning till den stat där de har blivit valda. Det är därför lämpligt att ge medlemsstaterna rätt att tillämpa nationella skatterättsliga bestämmelser på ledamöternas arvoden, övergångsersättningar samt ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner.
- (12) Artikel 9.3 är nödvändig eftersom partierna ofta förväntar sig att en del av de ersättningar som anges i artikel 9.1 och 9.2 tillkommer partiet. Denna form av partifinansiering bör förbjudas.
- (13) Den övergångsersättning som avses i artikel 9.2 och artikel 13 skall betalas under perioden från det att uppdraget upphört tills ett nytt uppdrag inleds. Skulle ledamoten inleda ett nytt mandat eller ett offentligt ämbete föreligger inget behov för denna övergångsersättning.
- (14) Mot bakgrund av utvecklingen när det gäller ålderspensioner i medlemsstaterna förefaller det lämpligt att före detta ledamöter har rätt till ålderspension från och med det att de fyller 63 år. Bestämmelserna i artikel 14 påverkar inte medlemsstaternas befogenhet att i enlighet med nationell lagstiftning ta med ålderspensionen vid beräkningen av beloppen för ålderspensioner.
- (15) Bestämmelserna om efterlevandepensionen fastställs i huvudsak genom den befintliga lagstiftningen i Europeiska gemenskapen. En omgift, efterlevande make/makas rätt till efterlevandepension bygger på den moderna tanken om att ersättningen grundar sig på egna inbetalningar och inte bara tjänar till ren försörjning. Det är inte heller uteslutet att en sådan rätt föreligger även om den efterlevande maken/makan klarar sin egen försörjning tack vare egna inkomster eller egen förmögenhet.

- (16) Bestämmelserna i artikel 18 är nödvändiga eftersom nationella förmåner i form av sjukersättning, bidrag eller hjälp med betalning av sjukförsäkringsavgifterna slopas i och med stadgan. Dessa förmåner beviljas ofta även efter det att mandatet upphört.
- (17) Bestämmelserna om ersättning av kostnader måste ta hänsyn till de grundprinciper som EG-domstolen utarbetade i samband med domen i målet om Lord Bruce⁽³⁾. Detta möjliggör för parlamentet att betala ut ersättning med schablonbelopp där så är möjligt för att begränsa de administrativa kostnader och den arbetsbörda som en noggrann kontroll av varje utgift skulle innebära, och motsvarar därför en god förvaltning.
- (18) Den 28 maj 2003 godkände parlamentets presidium en serie nya regler gällande betalning av ledamöternas utgifter och arvoden baserad på faktiska kostnader, som bör träda i kraft samtidigt med stadgan.
- (19) Medlemsstaterna bör garantera bibehållandet av bestämmelser om att en ledamot i Europaparlamentet, när han eller hon utövar sitt mandat i sin medlemsstat, skall jämföras med ledamöterna i respektive medlemsstats parlament. Med tanke på att medlemsstaterna har mycket olika bestämmelser på detta område är det inte möjligt att finna en lösning på detta problem på EU-nivå. Utan sådana bestämmelser skulle det vara svårt eller till och med omöjligt för ledamöterna av Europaparlamentet att utöva sitt mandat i den medlemsstat där de valdes. Det ligger även i medlemsstaternas intresse att mandatet utövas på ett effektivt sätt.
- (20) Bestämmelsen i artikel 25.1 är nödvändig eftersom de nationella bestämmelser som hittills gällt för ledamöterna är mycket varierande, vilket gör det omöjligt att finna en lösning på EU-nivå på samtliga problem som en övergång från det gamla till ett nytt system på EU-nivå skulle medföra. Eftersom ledamöterna får välja själva kan det inte bli fråga om några försämrade rättigheter eller ekonomiska nackdelar i samband med denna övergång. Bestämmelserna i artikel 25.2 är en följd av det beslut som skall fattas enligt artikel 25.1.
- (21) Skillnaderna mellan de nationella situationerna beaktas i artikel 29, som gör det möjligt för medlemsstaterna att fastställa att ledamöterna under en övergångsperiod skall omfattas av bestämmelser som avviker från den föreliggande stadgan. Dessa skillnader är också orsaken till att medlemsstaterna ges möjlighet att behandla Europaparlamentets ledamöter och de nationella parlamentsledamöterna på samma sätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVSNITT I

BESTÄMMELSER OCH ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HUR EUROPAPARLAMENTETS LEDAMÖTER SKALL FULLGÖRA SINA ÅLIGGANDEN

Artikel 1

I denna stadga fastställs bestämmelser och allmänna villkor för hur Europaparlamentets ledamöter skall fullgöra sina åligganden.

Artikel 2

1. Ledamöterna är fria och obundna.

⁽³⁾ Domstolens dom av den 15 september 1981, Bruce of Donington mot Eric Gordon Aspden, mål 208/80, REG 1981, s. 2205.

2. Alla överenskommelser om avsägelse av uppdraget före eller vid valperiodens utgång skall betraktas som ogiltiga.

Artikel 3

1. Ledamöterna skall rösta individuellt och personligen. De får inte bindas av instruktioner eller uppdrag.

2. Alla överenskommelser om hur mandatet skall utövas skall betraktas som ogiltiga.

Artikel 4

Sådana skriftliga dokument och datafiler som en ledamot har mottagit, författat eller sänt i väg skall inte anses vara parlamentets dokument, förutom i de fall de har ingivits i enlighet med arbetsordningen.

Artikel 5

1. Varje ledamot har rätt att inom ramen för parlamentets initiativrätt lägga fram ett förslag till gemenskapsrättsakt.

2. Parlamentet skall i sin arbetsordning fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 6

1. Ledamöterna har rätt att ta del av alla handlingar som parlamentet innehar.

2. Bestämmelserna i punkt 1 gäller inte personakter och räkenskaper.

3. De av Europeiska unionens rättsakter och interinstitutionella avtal som rör tillgång till handlingar berörs inte av punkt 1.

4. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 7

1. Parlamentets handlingar skall översättas till alla officiella språk.

2. Muntliga inlägg skall simultantolkas till alla övriga officiella språk.

3. Parlamentet skall fastställa villkoren för genomförandet av denna artikel.

Artikel 8

1. Ledamöterna får bilda politiska grupper.

2. Parlamentet skall i sin arbetsordning fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 9

1. Ledamöterna har rätt till ett lämpligt arvode som garanterar deras oberoende.
2. Efter det att deras uppdrag har upphört har de rätt till övergångsersättning och pension.
3. Alla överenskommelser om att använda arvodet, övergångsersättningen eller pensionen efter att deras uppdrag har upphört och för andra ändamål än privata skall betraktas som ogiltiga.
4. Efterlevande till ledamöter eller före detta ledamöter har rätt till efterlevandepension.

Artikel 10

Ledamotsarvodet skall uppgå till 38,5 procent av grundlönen för en domare vid Europeiska gemenskapernas domstol.

Artikel 11

Det arvode som en ledamot får för att utöva ett mandat i ett annat parlament skall räknas av från ledamotsarvodet.

Artikel 12

1. Det arvode som anges i artikel 9 skall vara föremål för beskattning till fördel för gemenskapen enligt samma villkor som enligt artikel 13 i protokollet om Europeiska gemenskapens immunitet och privilegier gäller för gemenskapens tjänstemän och övriga anställda.
2. Avdrag för utgifter i tjänsteutövningen, och personliga utgifter och avdrag för familjetillägg och sociala förmåner som avses i artikel 3.2–3.4 i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 260/68 av den 29 februari 1968 om villkoren för och förfarandet vid skatt till Europeiska gemenskaperna ⁽⁴⁾ är inte tillämpliga.
3. Punkt 1 skall inte påverka medlemsstaternas rätt att låta ledamöternas arvoden omfattas av nationella skatterättsliga bestämmelser, förutsatt att varje form av dubbelbeskattning undviks.
4. Medlemsstaternas rätt att ta hänsyn till arvodet vid fastställandet av skattesatsen för andra inkomster berörs inte av detta.
5. Denna artikel gäller även övergångsersättning och pension som utges i enlighet med artiklarna 13, 14, 15 och 17.
6. Prestationer i enlighet med artiklarna 18, 19 och 20 samt inbetalningar till pensionsfonden i enlighet med artikel 27 är inte skattepliktiga.

⁽⁴⁾ EGT L 56, 4.3.1968, s. 8. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG, Euratom) nr 723/2004 (EUT L 124, 27.4.2004, s. 1).

Artikel 13

1. Ledamöter vars mandat upphör har rätt till en övergångsersättning motsvarande ledamotsarvodet i artikel 10.
2. Denna skall betalas ut i form av en månadsersättning för varje år som mandatet har utövats, dock i lägst sex och högst tjugofyra månader.
3. Övergångsersättningen skall inte betalas ut om ledamoten tillträder ett mandat vid ett annat parlament eller offentligt ämbete.
4. Vid dödsfall skall övergångsersättningen betalas ut sista gången under den månad den före detta ledamoten avled.

Artikel 14

1. Före detta ledamöter har rätt till ålderspension från och med det att de fyller 63 år.
2. För varje helt år som ledamoten utövat sitt mandat skall ålderspension utgå med 3,5 procent av ledamotsarvodet i artikel 10, och för varje ytterligare hel månad med en tolfedel. Det sammanlagda beloppet får dock inte överstiga 70 procent.
3. Rätten till ålderspension är helt oberoende av andra eventuella pensioner.
4. Artikel 11 gäller på motsvarande sätt.

Artikel 15

1. Ledamöter som blir invalidiserade under sin mandattid har rätt till invaliditetspension.
2. Artikel 14.2 gäller på motsvarande sätt. Pensionsbeloppet skall uppgå till minst 35 procent av arvodet i artikel 10.
3. Pensionsrättigheterna börjar gälla när ledamoten avsäger sig sitt uppdrag.
4. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.
5. Artikel 11 gäller på motsvarande sätt.

Artikel 16

Har en före detta ledamot samtidigt rätt till övergångsersättning enligt artikel 13 och pension enligt artiklarna 14 eller 15, skall den bestämmelse tillämpas som ledamoten själv valt.

Artikel 17

1. Avlider en ledamot, eller avlider en före detta ledamot som är pensionsberättigad eller innehar pensionsrättigheter enligt artiklarna 14 eller 15, har efterlevande make/maka och underhållsberättigade barn rätt till efterlevandepension.

2. Det sammanlagda pensionsbeloppet får inte vara högre än den ålderspension som ledamoten skulle haft rätt till vid valperiodens slut eller den pension som en före detta ledamot hade rätt till eller skulle haft rätt till.
3. Den efterlevande maken/makan har rätt till 60 procent av det belopp som nämns i punkt 2, dock minst 30 procent av ledamotsarvodet som avses i artikel 10. Denna rättighet påverkas inte om den efterlevande gifter om sig. Denna rättighet skall inte gälla om omständigheterna i ett enskilt fall inte tillåter något rimligt tvivel på att äktenskapet ingåtts enbart i försörjningssyfte.
4. Ett underhållsberättigat barn har rätt till 20 procent av det belopp som nämns i punkt 2.
5. Vid behov skall den sammanlagda pensionen delas upp mellan maken/makan och barnen på grundval av procentsatserna i punkterna 3 och 4.
6. Pensionen skall betalas ut från och med den första dagen i den månad som följer på dödsfallet.
7. Om den efterlevande maken/makan dör skall pensionsrättigheterna upphöra i slutet av den månad då dödsfallet inträffade.
8. Ett barn uppbär pensionsrättigheter till och med slutet av den månad då det fyller 21 år. Rättigheterna kvarstår emellertid under den tid barnet genomgår utbildning, men upphör senast vid utgången av den månad barnet fyller 25 år. Rättigheterna kvarstår så länge barnet på grund av sjukdom eller funktionshinder är oförmöget att försörja sig självt.
9. Personer som ingått partnerskap som officiellt erkänns i medlemsstaterna skall jämföras med äkta makar.
10. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 18

1. Ledamöter, före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension har rätt till ersättning för två tredjedelar av sina utlägg i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande.
2. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 19

1. Ledamöterna har rätt till ett försäkringsskydd mot de risker som är förenade med utövandet av deras uppdrag.
2. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet. Ledamöterna skall själva stå för en tredjedel av de försäkringspremier som skall betalas.

Artikel 20

1. Ledamöterna har rätt till ersättning för de kostnader som uppstår under utövandet av deras uppdrag.
2. Parlamentet skall ersätta de faktiska kostnaderna för resor till och från arbetsorterna och för övriga tjänsteresor.
3. Övriga kostnader för utövande av uppdraget kan ersättas i form av schablonersättning.

4. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.
5. Artikel 9.3 gäller på motsvarande sätt.

Artikel 21

1. Ledamöterna har rätt att bistås av medarbetare som de själva fritt har valt.
2. Parlamentet skall ersätta de faktiska kostnaderna för dessa medarbetares anställning.
3. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 22

1. Ledamöterna har rätt att använda parlamentets kontors- och kommunikationsutrustning samt parlamentets officiella bilar.
2. Parlamentet skall fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet.

Artikel 23

1. Samtliga utbetalningar skall finansieras genom Europeiska unionens budget.
2. De betalningar som krävs i enlighet med artiklarna 10, 13, 14, 15 och 17 skall göras varje månad i euro eller – om ledamoten så önskar – i valutan i det land där han eller hon är bosatt. Parlamentet skall fastställa betalningsvillkoren.

Artikel 24

Närmare föreskrifter om hur denna stadga skall genomföras skall träda i kraft efter offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*.

AVSNITT II

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 25

1. De ledamöter som redan var ledamöter av Europaparlamentet innan stadgan trädde i kraft och som återvalts har rätt att begära att de för resten av sin mandatid skall fortsätta att omfattas av det existerande nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension.
2. Dessa medel skall tas från medlemsstatens budget.

Artikel 26

1. Ledamöter som i enlighet med artikel 25.1 önskar kvarstå i det existerande nationella systemet skall skriftligen underrätta talmannen om detta senast 30 dagar efter det att denna stadga har trätt i kraft.

2. Detta beslut är definitivt och oåterkalleligt.
3. Har talmannen inte underrättats inom den angivna tidsfristen gäller bestämmelserna i denna stadga.

Artikel 27

1. Den frivilliga pensionsfond som parlamentet har upprättat kommer efter ikraftträdandet av denna stadga att kvarstå för de ledamöter eller före detta ledamöter som redan förvärvat rättigheter i denna fond.
2. De förvärvade rättigheterna skall till fullo kvarstå. Parlamentet kan fastställa förutsättningar och villkor för förvärv av nya rättigheter.
3. Ledamöter som uppbär arvode enligt artikel 10 kan inte förvärva nya rättigheter i den frivilliga pensionsfonden.
4. Fonden skall inte vara öppen för de ledamöter som väljs in i parlamentet för första gången efter det att denna stadga har trätt i kraft.
5. Artikel 9.3 och artikel 14.3 gäller på motsvarande sätt.

Artikel 28

1. Rätt till pension som en ledamot vid tidpunkten för denna stadgas giltighet har förvärvat i enlighet med nationella bestämmelser skall kvarstå till fullo.
2. Om de perioder under vilka ledamoten har utfört sitt uppdrag för Europaparlamentet eller ett nationellt parlament inte ger rätt till pension enligt nationella bestämmelser, skall dessa perioder beaktas vid beräkning av pension enligt denna stadga. Parlamentet kan ingå överenskommelser med de behöriga organen i medlemsstaterna om överföring av förvärvade rättigheter.

Artikel 29

1. Varje medlemsstat kan besluta att de ledamöter som blivit valda i den berörda medlemsstaten skall omfattas av bestämmelser för ledamotsarvoden, övergångsersättningar, pensioner och efterlevandepensioner som avviker från denna stadga, under en övergångsperiod som inte får vara längre än två valperioder för Europaparlamentet.
2. Ledamöterna skall enligt de avvikande bestämmelserna ha åtminstone samma förmåner som parlamentsledamöterna i den berörda medlemsstaten.
3. Samtliga ersättningar skall betalas från den berörda medlemsstatens budget.
4. Ledamöternas rättigheter enligt artiklarna 18–22 i denna stadga påverkas inte av de avvikande bestämmelserna.

AVSNITT III

AVSLUTANDE BESTÄMMELSE

Artikel 30

Denna stadga skall träda i kraft den första dagen i Europaparlamentets valperiod som börjar 2009.

Utfärdad i Strasbourg den 28 september 2005.

På Europaparlamentets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande
